

ARTRITA PSORIAZICĂ – PRESUPUNEREA CLINICĂ A DIAGNOSTICULUI ÎN PERIOADA PRECOCE

Eugeniu Russu^{1,2}, Liliana Groppa¹, Lia Chișlari¹, Lucia Dutca¹, Diana Munteanu-Covila¹, Ana Țigulea²

¹Disciplina de reumatologie și nefrologie, USMF “Nicolae Testemițanu”

²Spitalul Clinic Republican “Timofei Moșneaga”

Introducere. Bolile reumatice, inclusiv artrita psoriazică (APs), posed un profund impact socio-economic, fiind responsabile pentru 50% din absenteismul de la muncă și aproximativ 60% din rata incapacității permanente de muncă, întrucât afectează, în mare parte, persoanele în plină capacitate funcțională, astfel un diagnostic precoce ar scădea rata incapacității. **Scopul lucrării.** Analiza aspectelor clinice ale pacienților cu manifestări precoce ale APs. **Material și metode.** Studiul a avut un caracter analitic-observațional, retrospectiv, în perioada anilor 2016-2024, a inclus 103 pacienți cu APs (47 bărbați și 56 femei), cu diverse forme clinice de psoriazis: vârsta medie 43,5±10,2 ani, durata APs 29±2,5 luni, durata psoriazisului tegumentar 5,0±1,5 ani. **Rezultate.** Artrita periferică a fost depistată la 15 pacienți (24,6%), dactilita la 37 (60,7%), durere calcaneică cronică 32 (52,5%), artrita axială la 30 (49,2%), entezitele la 37 (60,7%) acompaniate cu artrita interfalangiană distală și tendinita. APs <6 luni s-a prezentat cu artrita periferică 35 (57,4%), dactilită –40 (65,6%), entezita cotului – 11 (18%), genunchiului – 8 (13,1%), regiunii calcaneice – 25 (41%), artrita interfalangiană distală 21 (34,4%), tendinita – 13 (21,3%). **Concluzii.** Entezopatia difuză cu evoluție subclinică este o manifestare precoce în cadrul artritei psoriazice, care, la asociere cu dactilită (sau tendinită) și afectarea articulațiilor interfalangiene distale crește semnificativ sensibilitatea pentru opțiunea unui diagnostic cert. La fel, necesită de menționat ultrasonografia musculo-scheletică ca metodă efektivă în diagnosticul entezitelor subclinice și poate fi recomandată ca opțiune de valoare în locul imagisticii prin rezonanță magnetică. **Cuvinte-cheie:** artrita psoriazică, manifestări clinice precoce.

PSORIATIC ARTHRITIS – CLINICAL ASSUMPTION OF DIAGNOSIS IN THE EARLY STAGE

Eugeniu Russu^{1,2}, Liliana Groppa¹, Lia Chișlari¹, Lucia Dutca¹, Diana Munteanu-Covila¹, Ana Țigulea²

¹Rheumatology and Nephrology Discipline, Nicolae Testemițanu University

²Timofei Moșneaga Republican Clinical Hospital

Introduction. Rheumatic diseases, including psoriatic arthritis (PsA), have a profound socio-economic impact, being responsible for 50% of absenteeism from work and about 60% of the rate of permanent incapacity for work, as they mostly affect people in full functional capacity, so an early diagnosis would decrease the rate of disability. **Objective.** Analysis of the clinical aspects of patients with early manifestations of PsA. **Material and methods.** The study had an analytical-observational, retrospective character, in the period 2016-2024, included 103 patients with PsA (47 men, 56 women), with various clinical forms of psoriasis: mean age 43.5±10.2 years, duration of PsA 29±2.5 months, duration of cutaneous psoriasis 5.0±1.5 years. **Results.** Peripheral arthritis was detected in 15 patients (24.6%), dactylitis in 37 (60.7%), chronic calcaneal pain in 32 (52.5%), axial arthritis in 30 (49.2%), enthesitis in 37 (60.7%) accompanied by distal interphalangeal arthritis (DIP) and tendinitis. PsA <6 months presented with peripheral arthritis 35 (57.4%), dactylitis – 40 (65.6%), enthesitis of the elbow – 11 (18%), knee – 8 (13.1%), calcaneal – 25 (41%), DIP 21 (34.4%), tendonitis – 13 (21.3%). **Conclusions.** Diffuse enthesopathy with subclinical evolution is an early manifestation in psoriatic arthritis, which, when associated with dactylitis (or tendonitis) and damage to the distal interphalangeal joints, significantly increases the sensitivity for the option of a certain diagnosis. Likewise, it is worth mentioning musculoskeletal ultrasonography as an effective method in the diagnosis of subclinical enthesitis and can be recommended as a valuable option instead of magnetic resonance imaging. **Keywords:** psoriatic arthritis, early clinical manifestations